

Asia: VN/12650/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisesti tuettujen kuljetuksien tietopohjan kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi väliaikainen, alueellisesti rajattu kokeilu, jonka tarkoituksena on muodostaa tietovaranto tietyistä julkisesti tuetuista henkilökuljetuksista. Tietovarannon avulla olisi tarkoitus kehittää sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökuljetuksia tietoon perustuen.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi Liikenne- ja viestintävirastolle velvollisuus kerätä Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueiden muodostamalta kokeilualueelta tiedot vammaispalvelulain, sosiaalihuoltolain ja tietyistä terveydenhuoltolain mukaisista kuljetuksista sekä näiden alueiden Kelan sairausvakuutuksesta korvattavista matkoista. Liikenne- ja viestintäministeriölle säädettäisiin tiedonsaantioikeus kyseisiin tietoihin. Esityksen tavoitteena on saada kokonaiskäsitys alueen kuljetustarpeista ja toteutumasta Kelan ja hyvinvointialueiden kuljetusten osalta. Esityksen mukaan tietovarannon avulla olisi mahdollista löytää keinoja tehostaa kuljetusten järjestämistä tulevaisuudessa, turvata kuljetusten tarjonta kuljetuskapasiteetin tehokkaalla käytöllä ja yhteen sovittaa tarjontaa muun palvelu- ja joukkoliikenteen kanssa.

Hyvil kannattaa esitystä. Hyvilin näkemyksen mukaan kokeilu helpottaisi olennaisesti kuljetusten järjestämistä ja mahdollistaisi muun muassa sen, että asiakkaan tuen tarve, apuvälineiden ja avustajan käyttö sekä avustamiseen kuluva aika voitaisiin huomioida entistä paremmin kuljetuksia järjestettäessä.

Hyvil kiinnittää kuitenkin huomiota Liikenne- ja viestintäviraston keräämien tietojen luonteeseen ja laajuuteen. Liikenne- ja viestintäviraston keräämät tiedot sisältäisivät muun muassa kuljetettavan henkilön henkilötunnuksen tai muun yksilöivän tunnuksen, asiakkaan avustamiseen ja saattamiseen liittyvät tiedot, kuljetustilauksen ja päätöspäätöksen tiedot sekä kuljetuksen toteuttamista koskevat tiedot. Tietoihin sisältyisi siten ainakin välillisesti myös kuljetettavan henkilön terveystietoja, jotka

ovat tietosuoja-asetuksen 9 artiklassa tarkoitettuja erityisiä henkilötietoja. Kyse on myös salassa pidettävistä sosiaalihuollon tiedoista. Kokeilussa on siten kiinnitettävä erityistä huomiota tietosuojan ja tietoturvan toteutumiseen ja selkeisiin rekisterinpitäjän vastuisiin eri toimijoiden välillä.

Esityksen mukaan vain Liikenne- ja viestintävirastolla sekä Fintraffic Oy:lla olisi käytettävissään kerättävä tietoaaineisto kokonaisuudessaan. Kansaneläkelaitoksella ja hyvinvointialueilla olisi oikeus saada tietoaaineistosta vain omia lakisääteisiä kuljetuksiaan koskevat välttämättömät tiedot kuljetusten kehittämistä varten. Hyvil esittää pohdittavaksi, voisiko kuljetusyhteistyön edistämisen näkökulmasta toimijoiden tiedonsaantioikeutta laajentaa koskemaan tietoaaineistoa laajemminkin. Tätä ei ole esityksessä nähdäksemme nyt pohdittu.

Lisäksi ehdotettavassa liikenteen palveluista annetun lain 159 §:n 3 momentissa todetaan: Jos hyvinvointialueiden puolesta toimivalla välityspalvelun tarjoajalla ei ole kaikkia tiedonsaantioikeuden kattamia tietoja, tiedot on oikeus saada suoraan hyvinvointialueelta. Hyvil toteaa, että esityksen perusteella ei ole täysin selvää, miten tässä tapauksessa tietojen toimittaminen toteutettaisiin hyvinvointialueen ja liikenne- ja viestintäviraston välillä. Lisäksi Hyvil toteaa, että tässäkin tapauksessa tietojen toimittamisesta mahdollisesti aiheutuvat kustannukset tulee korvata tietoja toimittavalle taholle.

Vertanen Niina
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy